



21. aldar nemandinn

Vilhjálmur Hilmarsson, hagfræðingur SI
Desember 2019

25
ára
1994
2019



Samtök
iðnaðarins

Tíu árum eftir að Eiffel turninn reis

Var fátæklegt um að líta í Reykjavík...



Með fátækustu ríkjum Evrópu

Meirihluti þjóðarinnar vann við sjálfspurftarbúskap





2019



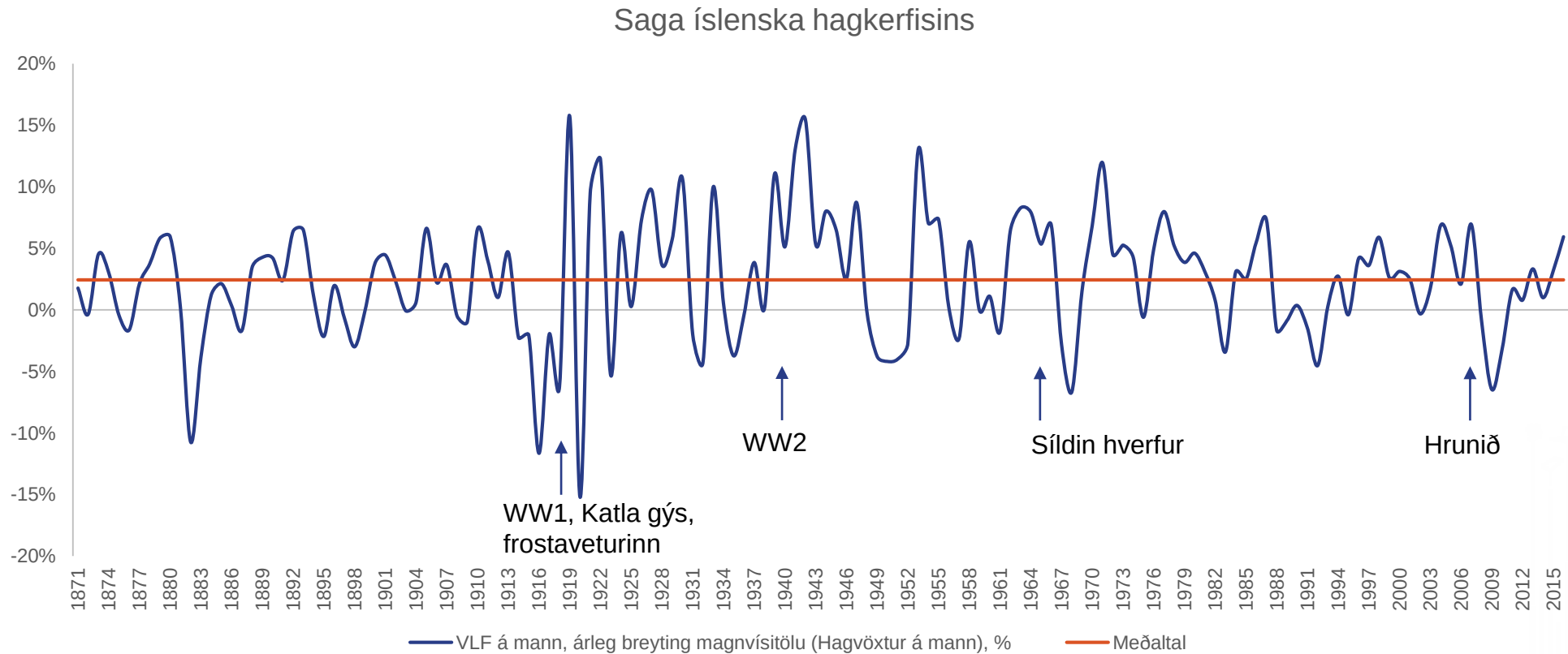
50% auðugri en Evrópa*

A photograph of a modern building with a facade made of many small, colorful rectangular panels in shades of blue, green, and yellow. The building is situated on a waterfront, and its reflection is visible in the water in the foreground. The sky is a mix of blue and white clouds. The text "Hvernig komumst við hingað?" is overlaid in the center in white. In the bottom right corner, there is a blue square logo with the white letters "SI".

Hvernig komumst við hingað?

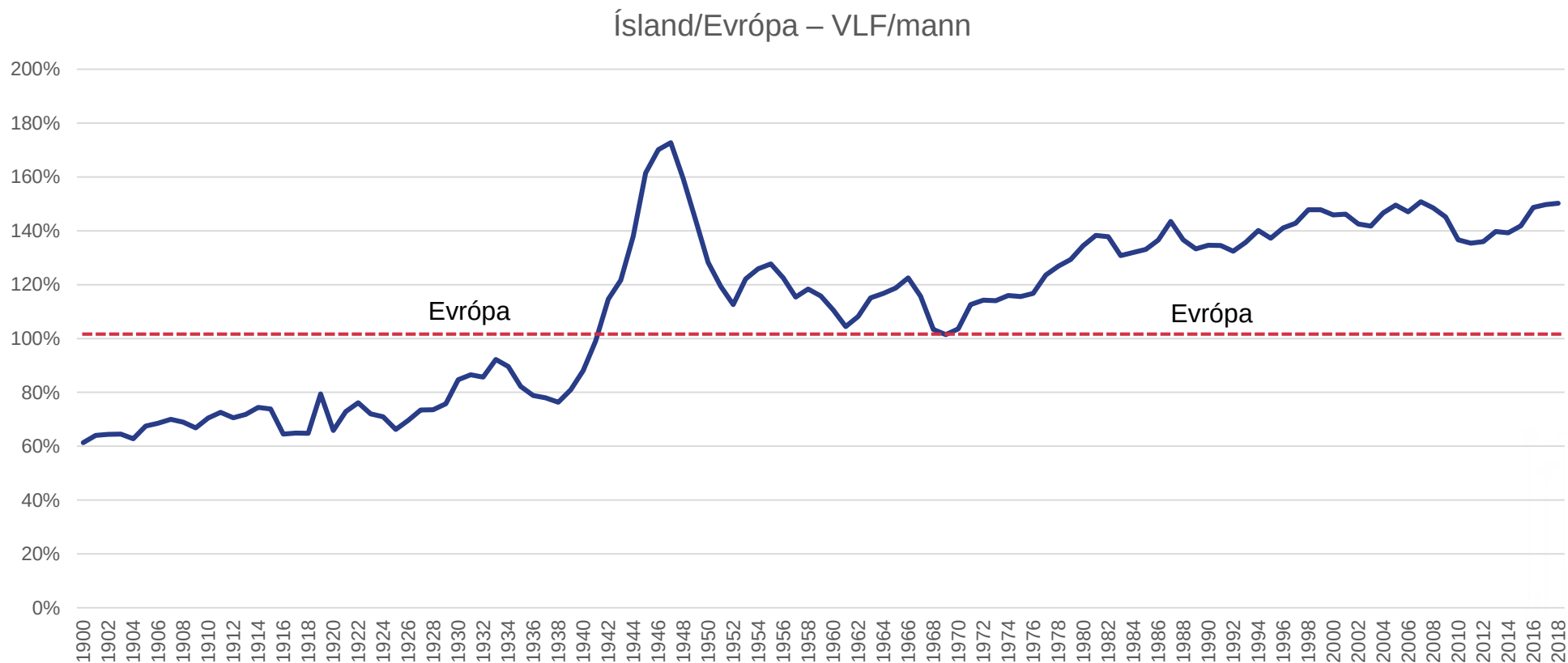
„Þrautagangan að velmegun“

Förum aðeins yfir söguna í einu línuriti...



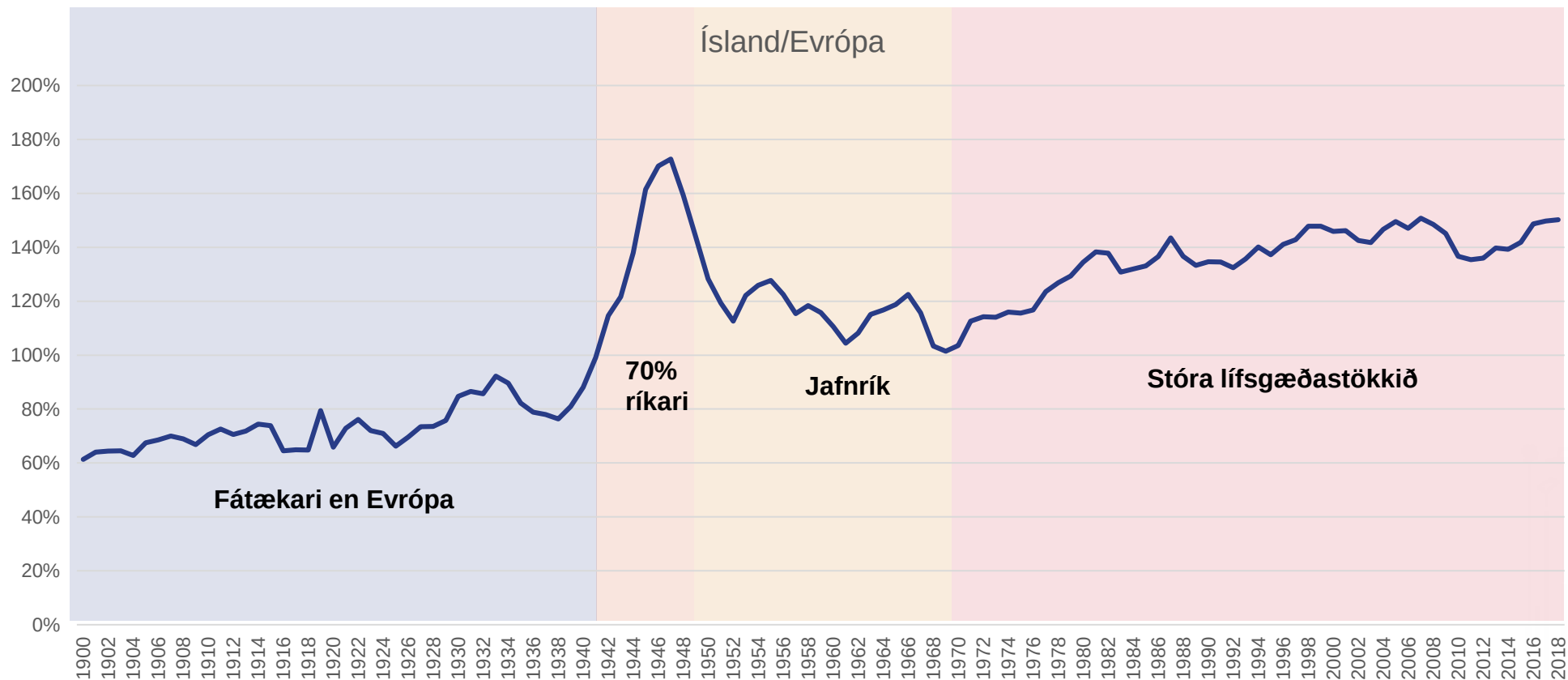
Sveiflurnar voru gríðarlegar

Vandamál litla hagkerfisins?



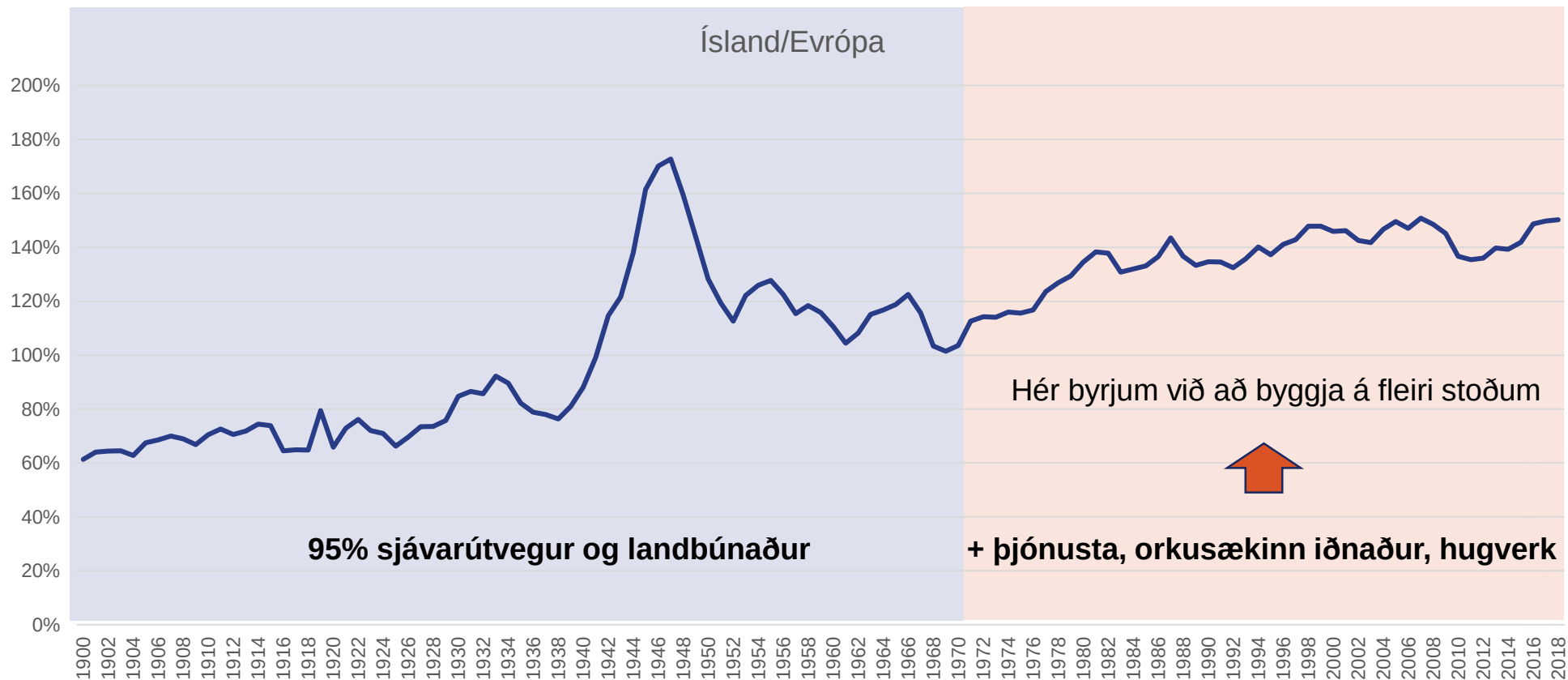
Sveiflurnar voru gríðarlegar

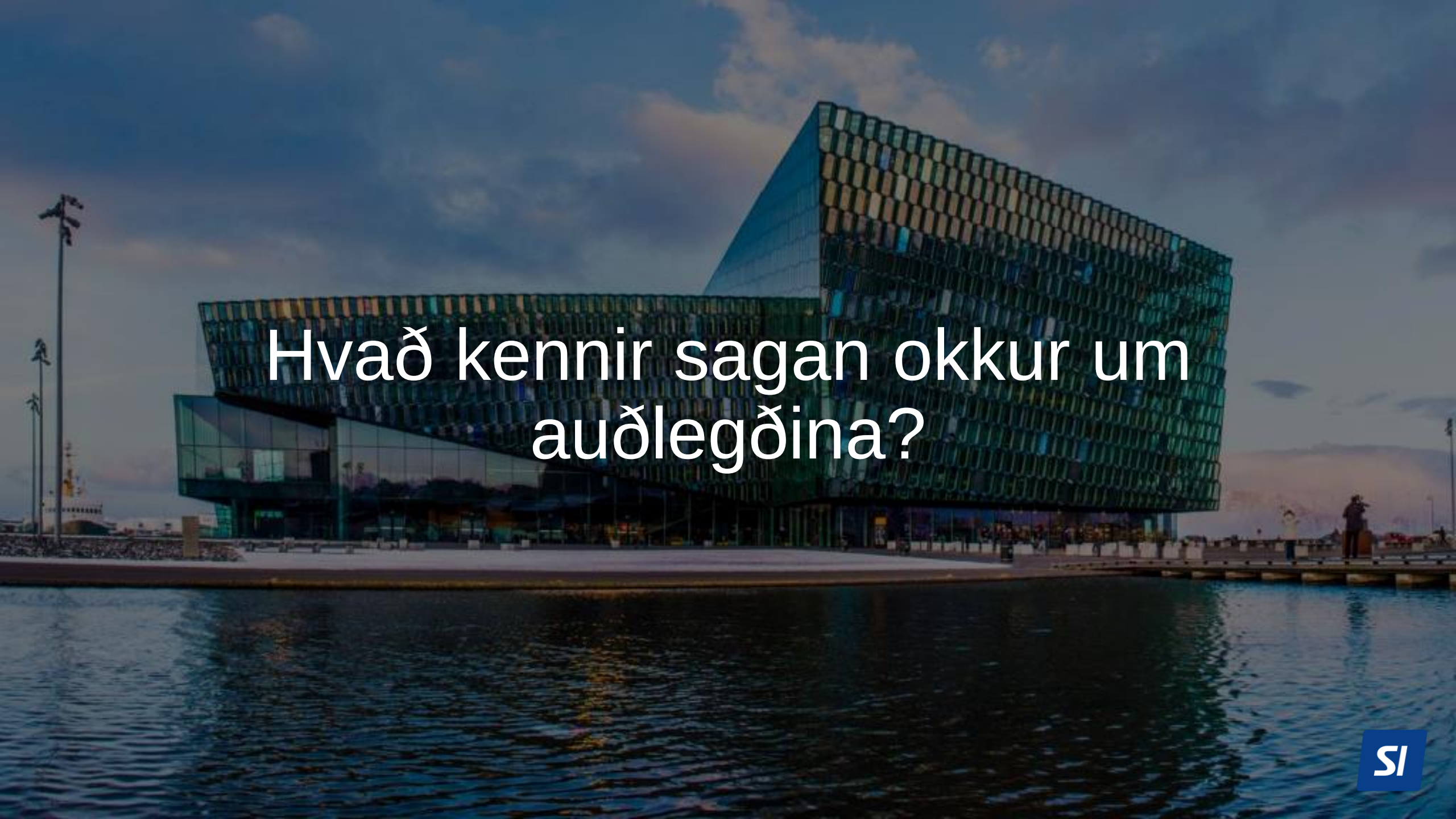
Frá ríkidæmi til fátæktar til ríkidæmis...



Sveiflurnar voru gríðarlegar

Vandamál litla hagkerfisins?



A photograph of a modern building with a highly textured, faceted facade made of many small, colorful glass panels. The building is situated on a waterfront, and its reflection is visible in the dark water in the foreground. The sky is a deep blue with some light clouds. The text "Hvað kennir sagan okkur um auðlegðina?" is overlaid in white, sans-serif font in the center of the image.

Hvað kennir sagan okkur um
auðlegðina?



Búhnykkir og
ríkulegar
náttúruauðlindir



Það er ekki nóg til að varðveita
lífsgæðin til framtíðar



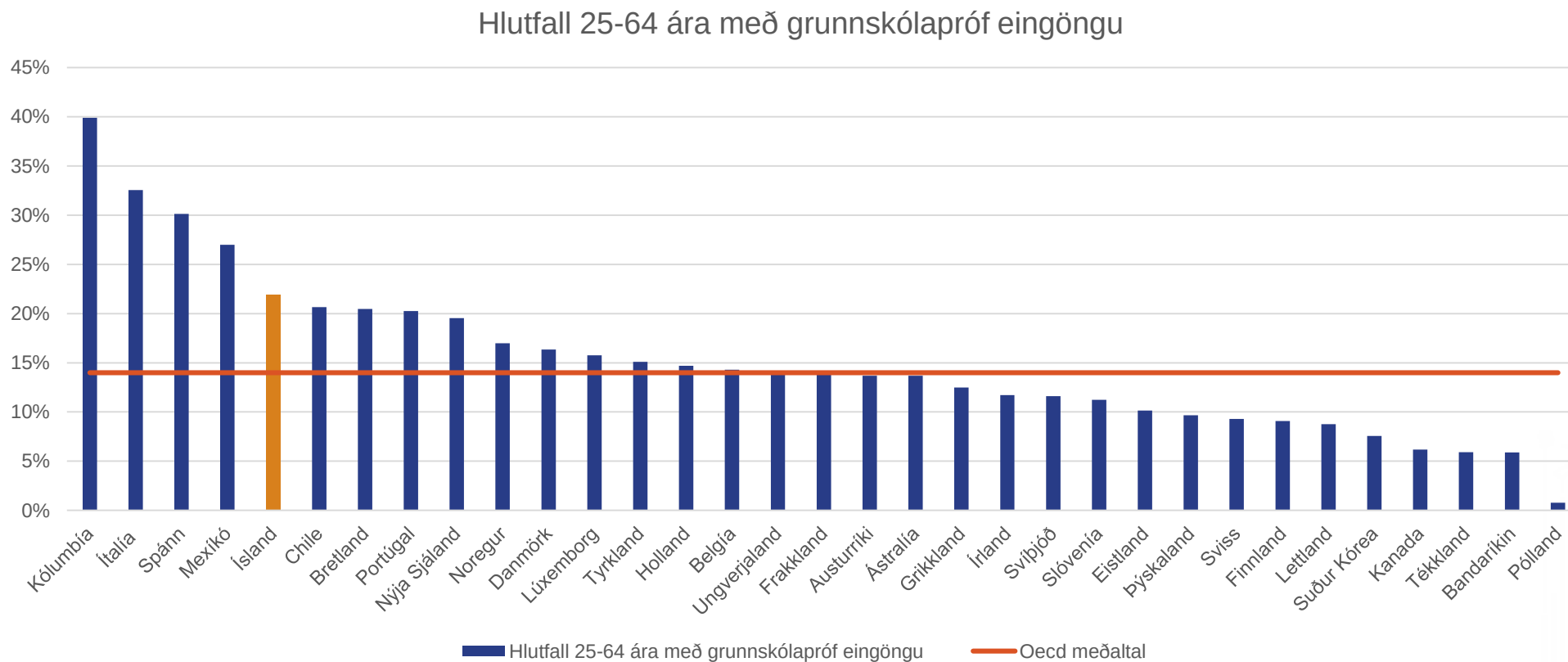
Tölum loksins um
mannauð



Hver er staðan á
mannauðnum á Íslandi?

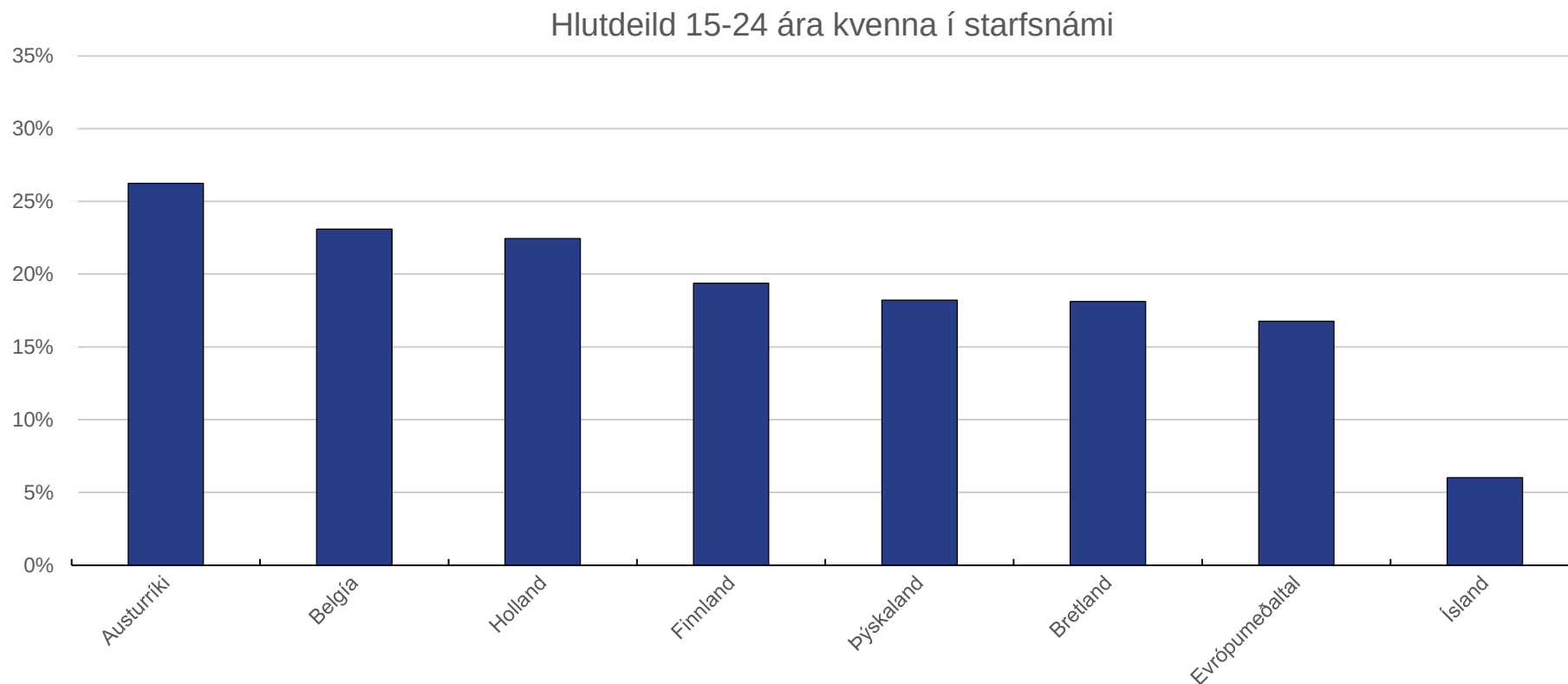
Auðlindadrifna hagkerfið?

Hlutdeild grunnskólamenntaðra eingöngu er há á Íslandi



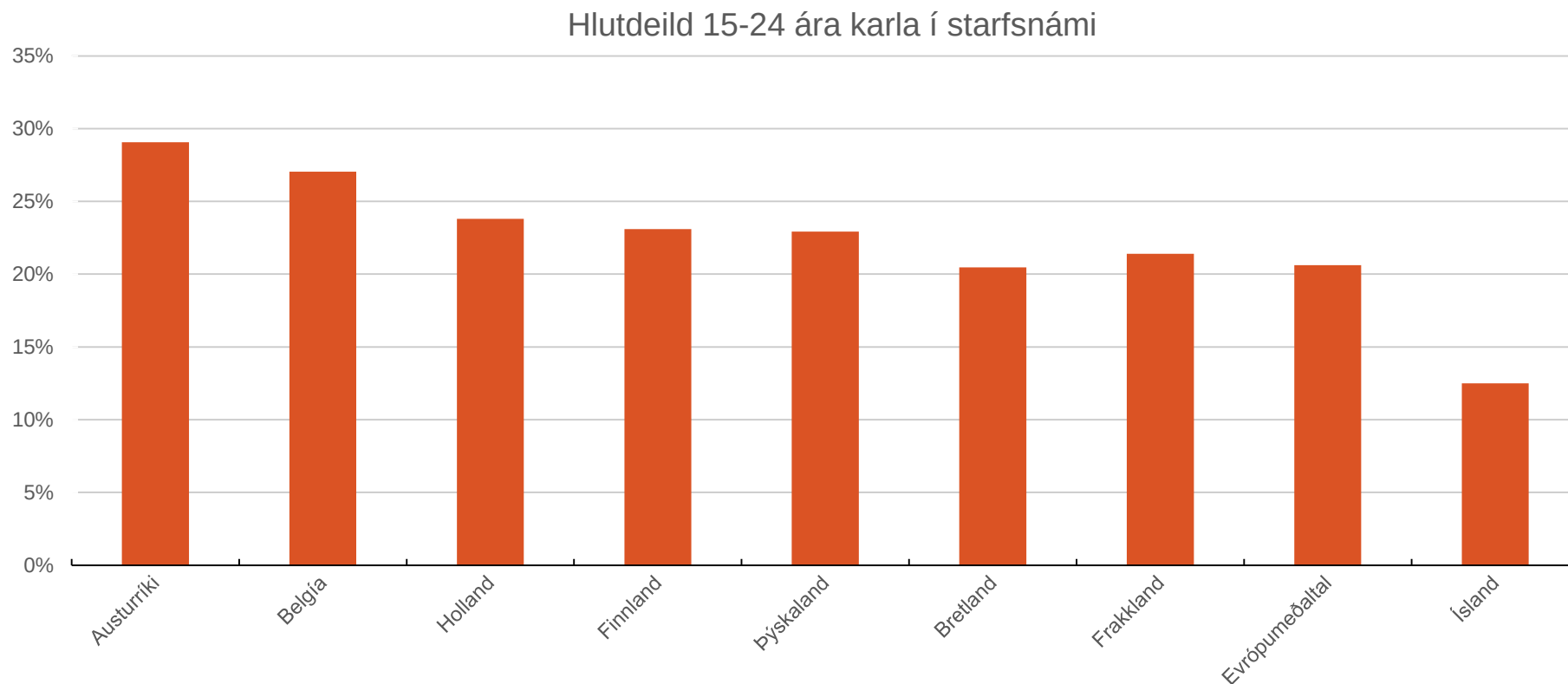
Við veljum ekki verklegar greinar

Er furða við höfum búið í torfbæjum lengst af?



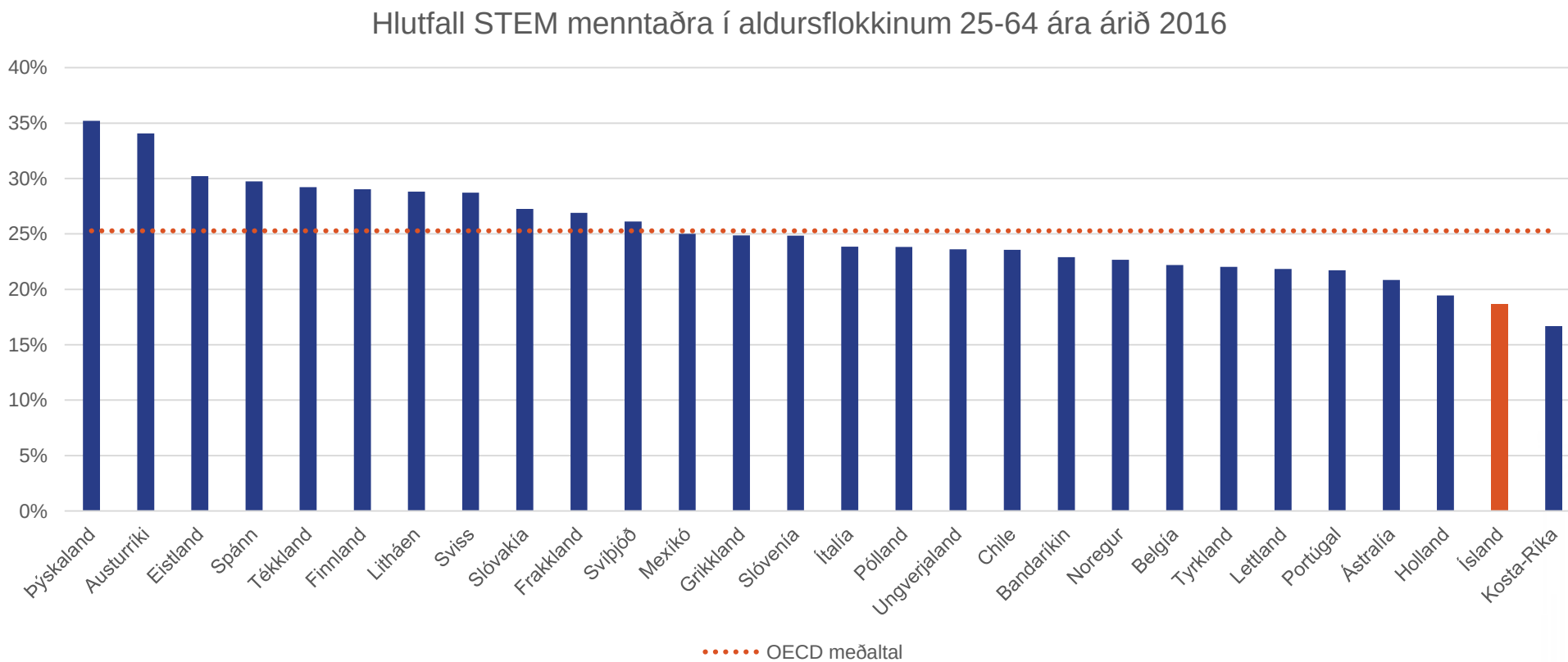
Við veljum ekki verklegar greinar

Er furða við höfum búið í torfbæjum lengst af?



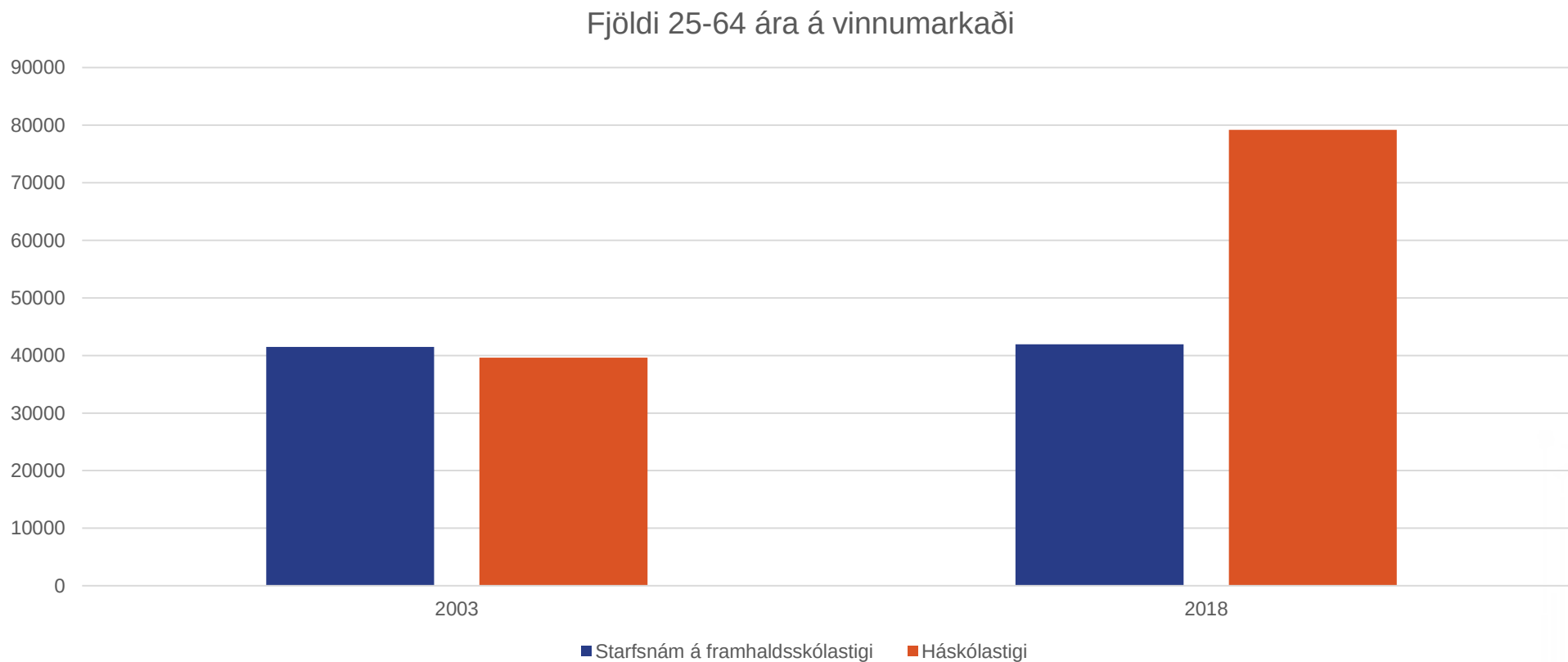
Við erum ekki sérlega hugvitsdrifin enn

Hlutdeild STEM menntaðra er lág á Íslandi einnig



Hvað þýðir þetta?

Skoðum færnimisræmi á vinnumarkaði





**Þetta mun koma okkur í
vandræði**



**Við erum nú þegar komin í
vandræði**



73% okkar
félagsmanna vantar
fólk með verklega
færni, 12%
háskólamenntaða



**Hvert er hlutverk
menntakerfisins?**



1. Að hámarka hæfileika fólks með þarfir atvinnulífs í huga
2. Að varðveita sérkenni menningar í hverju landi



Að hámarka hæfileika fólks með þarfir atvinnulífs í huga



Menntakerfinu gekk oft vel hér

Allavega á 19. öld...

Vinnuveitendur í iðnaði mörkuðu námsskrá þess tíma

- **Skólastofur:** Iðnfyrirtæki og verkstæði
- **Menntaaðferð:** Endurtekning og minni
- **Markmið:** Fylgja fyrirmælum, vera stundvís og þola langar vinnustundir

Frægasta dæmið er sagan um Oliver Twist





Hvað þurfa iðnfyrirtækin í dag?



Áhugaverðara: Hvað þurfum við ekki?



Fólk sem situr og hlustar og spyr engra spurninga



Fólk sem kann ekki að leita sér upplýsinga



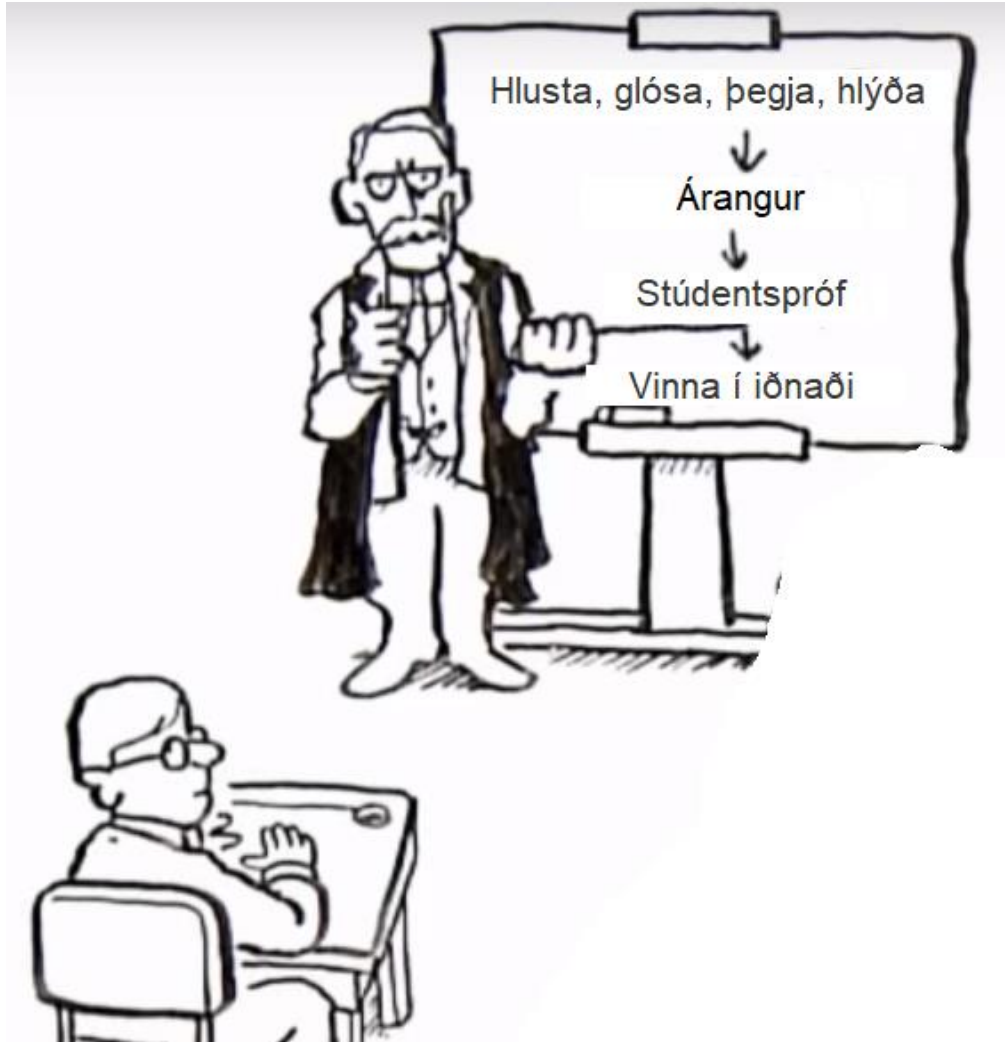
Fólk sem hugsar ekki út fyrir boxið



Fólk sem er bara með „bóklega“ færni

Er þetta staðan í menntakerfinu?

Ef svo er þá mun færnimisræmið breikka enn frekar



Þau segja alltaf: sestu niður, vertu þægur, hafðu hljótt. Af hverju ekki hugsaðu, skapaðu eða vertu þú sjálfur??

Hvað er 21. aldar nemandi?

Skoðum muninn á gömlum nemanda og nýjum nemanda



Tímamiðað, óvirkur lærdómur

Minni og skilningur

Skólabækur í forgrunni,
stöðluð námsskrá



Útkomumiðað, virkur lærdómur

Minni, skilningur, greining, sköpun

Margmiðlun,
einstaklingsmiðað nám

Hvað er 21. aldar nemandi?

Skoðum muninn á gömlum nemanda og nýjum nemanda



Tímamiðað, óvirkur lærdómur

Minni og skilningur

Skólabækur í forgrunni,
stöðluð námsskrá



**Við þurfum miklu
fleiri með verklega
færni!**

Hvað er 21. aldar nemandi?

Fólk með mjúka færni



Tímamiðað, óvirkur lærdómur

Minni og skilningur

Skólabækur í forgrunni,
stöðluð námsskrá



Af hverju?



Hvar værum við án handverksins?



MÁLARAIDN

HÚSASMÍÐI

FLUGVÉLAVIRKJUN

RAFVIRKJUN

GLERSLÍPUN

RAFEINDAVIRKJUN

GÁRÐYRKJA

TRÉSMÍÐI

BIFREIÐASMÍÐI

JÁRNSMÍÐI

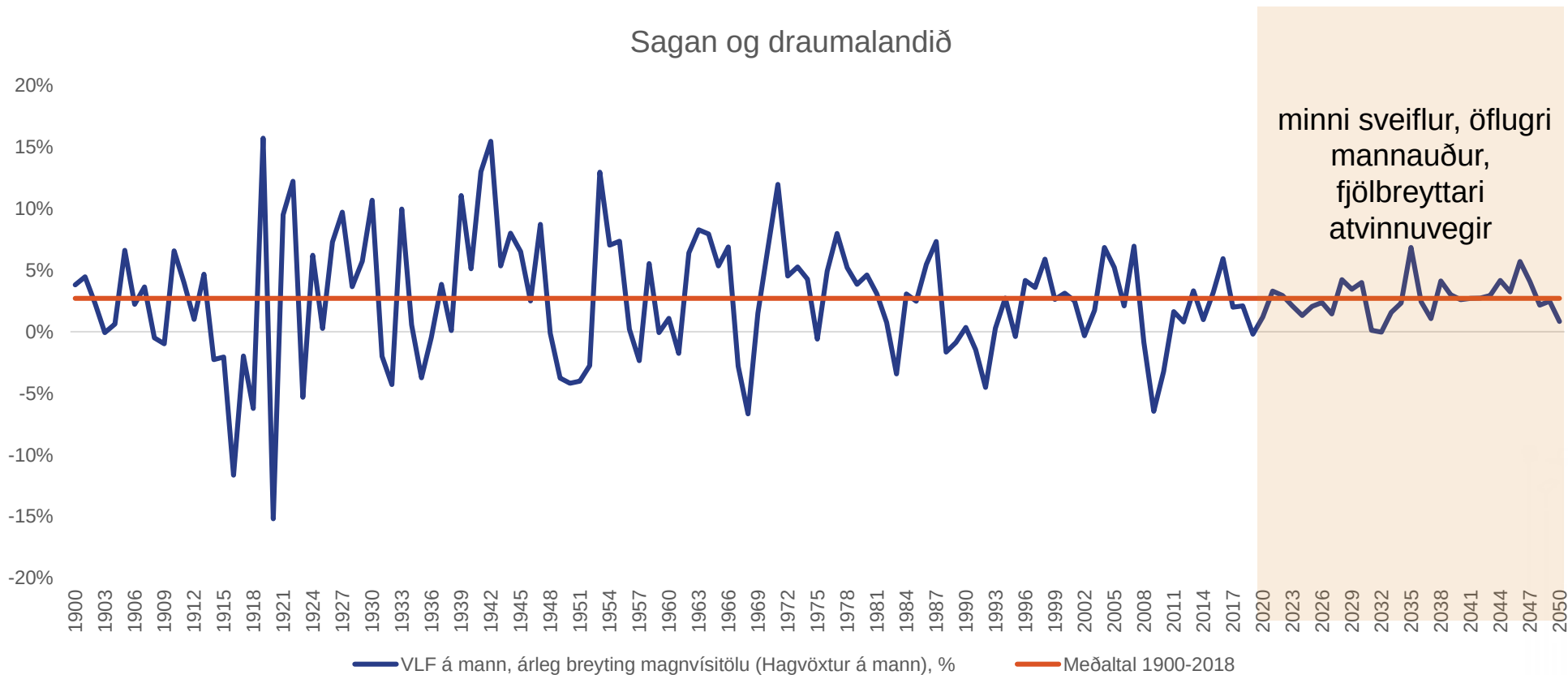
STEINSMÍÐI



Eitt línurit að lokum

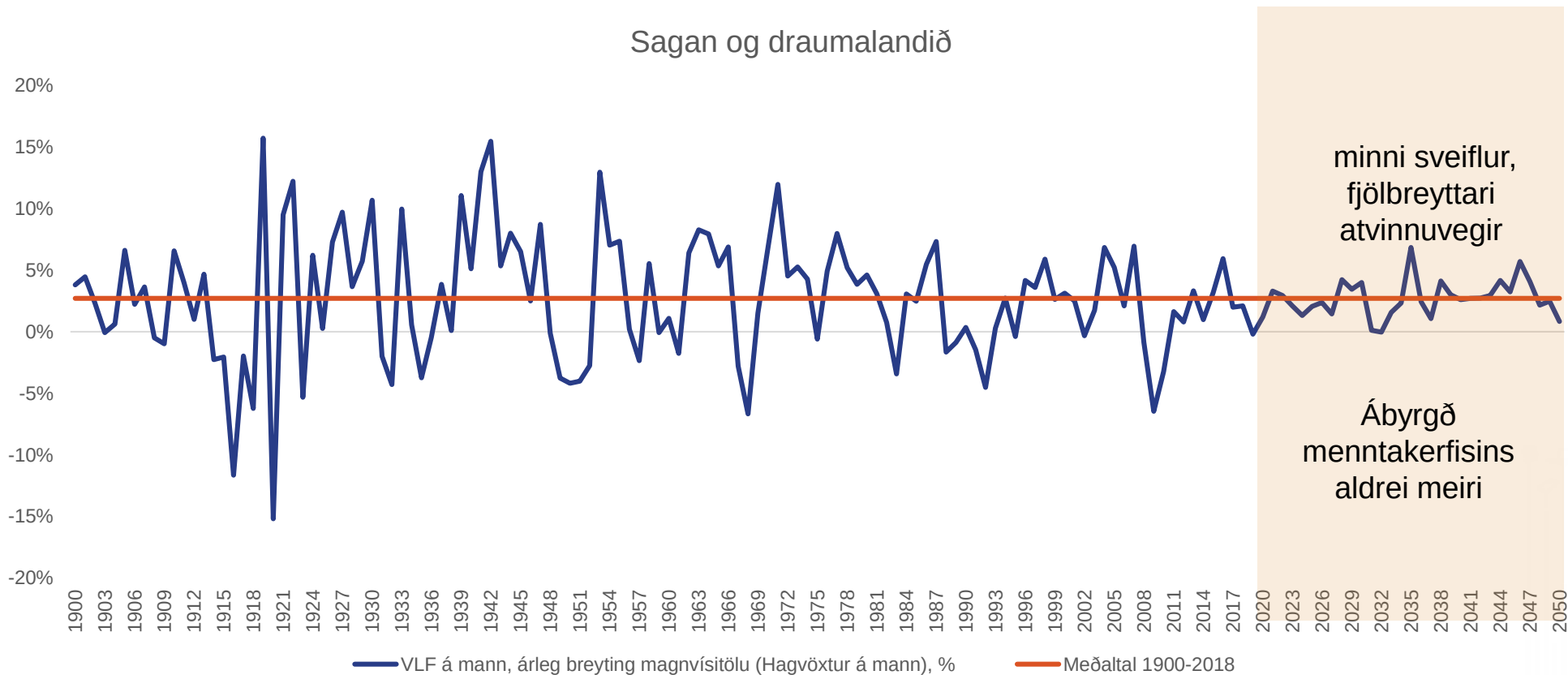
Leiðin að framtíðinni

Minni sveiflur, meiri fjölbreytni



Framtíðin

Minni sveiflur, meiri fjölbreytni





25
āra
1994
2019



Samtök
iðnaðarins